

Γράφει ο Βαγγέλης Μαρκέτος ΣΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ "ΘΑΛΑΣΣΑ"

Λουφτβάφε, ΡΑΦ, Μέσερμιτ, Γιούνκερ, Χαρικήϊν, Στούκας, Σπιτφαϊτ, Θωρηκτά, αντιτορπιλικά, υποβρύχια.

Βόμβες, торπίλες, νάρκες, βλήματα κάθε λογής. Περιπολίες νηοπομπές, ναυμαχίες. Ιταλοί, Γερμανοί, Εγγλέζοι, μπλεγμένοι σ' ένα εφιάλτη, για το ποιος θα επικρατήσει στη Μεσόγειο.

Και φυσικά και αρκετοί δικοί μας, στο πλευρό των Εγγλέζων, μαζί με όσα πολεμικά καράβια διέφυγαν, μετά την κατάληψη της χώρας από τους Γερμανούς, στην Μέση Ανατολή.

Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος. Η συμμετοχή μας δεν ήταν μόνο το Αλβανικό ή το Μακεδονικό μέτωπο ή η μετέπειτα αντίσταση στους κατακτητές Γερμανούς. Η συνεισφορά του Π. Ναυτικού, από την αρχή του πολέμου, ήταν το ίδιο ουσιαστική. Ίσως λιγότερο προβεβλημένη. Και οι θυσίες σε ζωές εξίσου σημαντικές. Γιατί ο πόλεμος κράτησε πάρα πολύ, κάπου πέντε χρόνια. Κι η ανατολική Μεσόγειος, ο χώρος που μας αφορά, δεν είναι πολύ μεγάλη.

Στο προηγούμενο φύλλο διαβάσαμε την ιστορία του "Β. ΟΛΓΑ", την βύθισή του, τους νεκρούς του. Πόσες και πόσες παρόμοιες ιστορίες υπάρχουν, που είτε δεν τις μάθαμε, είτε τις ξεχάσαμε; Πόσοι να 'ναι άραγε ακόμη ανάμεσά μας, από εκείνους που κατόρθωσαν να βγουν από εκείνη την φρίκη, σώοι; Που να βρίσκονται, πως η πατρίδα τους αντάμειψε; Η κοινωνία, εμείς οι κάπως νεώτεροι τους δείχνουμε, με τη συμπεριφορά μας, πως κάτι τους οφείλουμε;

Ζωντανή απάντηση σ' αυτές τις απορίες, για όποιον τις έχει, είναι ο συνάδελφος ασυρματιστής του Ε.Ν., συνταξιούχος τώρα, Δρόσος Μωραϊτής. Κλήθηκε να υπηρετήσει στο Π. Ναυτικό, λίγο πριν την έναρξη του πολέμου. Απολύθηκε το 1949, στα 31 του χρόνια,

έπειτα από 118 μήνες υπηρεσία , όλη σχεδόν σε καράβια, με πρώτο το "Β. ΟΛΓΑ", τον βομβαρδισμό και την βύθιση του οποίου, έζησε.

Ήταν τυχερός και επέζησε. Και σ' αυτήν την περίπτωση και σε όλες τις άλλες. Χρειαζόταν πολύ τύχη, για κάθε στιγμή που περνούσε. Γιατί όσες "στιγμές" μπορούν να αποτελέσουν τα πέντε χρόνια του πολέμου, όλες σχεδόν τις έζησε στην πρώτη γραμμή, όλη η Μεσόγειος ήταν πρώτη γραμμή. Κάτω από συνθήκες δύσκολες, που τις έκαναν ακόμη δυσκολότερες οι διαχρονικές Ελληνικές "ιδιαιτερότητες". Να δύο, από εκείνες που ο Ναύαρχος Μεταλληνός, αναφέρει στο βιβλίο του για το "Β. ΟΛΓΑ": "Όταν άρχισε ο Ελληνοϊταλικός πόλεμος η υπηρεσιακή και η διοικητική οργάνωση του Ελληνικού Ναυτικού, αλλά και η κατανομή αρμοδιοτήτων δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ήταν η καλύτερη δυνατή".

Και ο ίδιος επεξηγεί τι εννοεί με το "κατανομή αρμοδιοτήτων".

Ότι αυτή γινόταν για να ικανοποιηθούν τρεις ανώτατοι Αξιωματικοί. Και αλλού σημειώνει: "Με την ένταξη (του Β. ΟΛΓΑ), στο Αγγλικό σύστημα, σημειώθηκε βελτίωση σε όλους τους τομείς της διοικητικής μέριμνας". Κομψές διατυπώσεις που φέρνουν στο φως όσα θα προτιμούσαν την σκιά.

Όπως και σε ολόκληρο το πλήρωμα του "Β. ΟΛΓΑ", στον Δρόσο Μωραΐτη απονέμεται το "Μετάλλιο εξάιρετων πράξεων".

Η μόνη ανταμοιβή του από την πατρίδα, την οποία για δέκα χρόνια υπηρέτησε. Μόνο πως στα χέρια του, ποτέ δεν το πήρε. Ποιος ξέρει που θα βρίσκεται καταχωνιασμένο, ακόμη και τώρα, ίσως.

Η πατρίδα έχει πολλούς τρόπους να ανταμείβει, αν θέλει, όχι μόνο όσους θυσιάσαν τη ζωή τους για να την υπερασπιστούν ή να την ελευθερώσουν, αλλά και όσους επέζησαν, δεν φταίνε οι ίδιοι γι' αυτό. Η ηθική ανταμοιβή έχει την αξία της.

Αλλά και η υλική χρειάζεται. Και πολλές, σε πολλούς, υλικές αμοιβές δόθηκαν, είτε υπό μορφή επιδομάτων, είτε όπως αλλιώς, π.χ. το επίδομα εθνικής αντίστασης. Ο Δρόσος Μωραΐτης, δεν δικαιούται τίποτε, απεφάνθησαν οι "αρμόδιοι". Τέτοιους "αρμόδιους" είχε "γνωρίσει" και πριν, όταν απολύθηκε και αποφάσισε να μπαρκάρει. Του αρνήθηκαν κάποιο χαρτί που άλλοι "αρμόδιοι" ζητούσαν. Τελικά του το δώσανε με τη μεσολάβηση κάποιου Αξιωματικού, συμπολεμιστή του.

Αργότερα, βγήκε στη σύνταξη, λίγοι μήνες του λείπανε για Full. Από τους 118 μήνες που υπηρέτησε στο Π.Ν., οι νόμοι και οι κανονισμοί δεν του παρεχώρησαν ούτε ένα δωρεάν. Γιατί την εφεδρεία του, την πλήρωσε μέχρι δραχμή για να του υπολογισθεί στον συντάξιμο χρόνο.

Ίσως δεν έκανε τις κατάλληλες αιτήσεις την κατάλληλη στιγμή, ίσως δεν πρόλαβε τις "προθεσμίες". Πιθανόν να μη ήθελε να στηθεί στην ουρά, για να "πρωτοκολλήσει" ο "αρμόδιος υπάλληλος" την αίτησή του. Γιατί πέραν των αρετών, που καθιέρωσαν σαν τέτοιες οι Αρχαίοι Έλληνες, ανδρεία - σωφροσύνη - σοφία - δικαιοσύνη ή οι Χριστιανοί, πίστη - ελπίδα - αγάπη, και που η έλλειψη κάποιας ή κάποιων απ' αυτές δεν μειώνει τον άνθρωπο, υπάρχει και κάποια άλλη, περισσότερο απαραίτητη από όλες τις άλλες.

Η αξιοπρέπεια. Αυτή που δεν επιτρέπει στον Δρόσο Μωραΐτη, στον κάθε Δρόσο Μωραΐτη, να στήνεται σε ουρές, να κάνει αιτήσεις, να παρακαλά. Για κάτι που ή κοινωνία οφείλει να σπεύδει να προσφέρει. Για τα δέκα καλύτερα χρόνια που του ζήτησε να της δώσει και που εκείνος της έδωσε.

Η κοινωνία, σε όποια μορφή της. Είτε σαν πολιτεία, που θα 'πρεπε να είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη σε τέτοιες περιπτώσεις, ώστε οι Εθνικές γιορτές και οι σχετιζόμενες με αυτές εκδηλώσεις να μη θεωρούνται τυπικές, βαρετές, κατά συνθήκη, να μη είναι κούφια

λόγια. Είτε σαν "τοπική" κοινωνία, τόσο στην πιο ευρεία της μορφή (Νομαρχία), είτε στην πιο στενή (Δήμος τώρα, Κοινότητα πριν, σύλλογοι, σχολείο, εκκλησία). Κανείς, ποτέ δεν τον θυμήθηκε, κανείς δεν του πρόσφερε ένα κάθισμα στην πρώτη σειρά, κανείς δεν τον προσκάλεσε σαν τιμώμενο πρόσωπο σε κάποια εκδήλωση, κανείς δεν τον ανέφερε, σαν παράδειγμα, στους μαθητές του σχολείου, ας πούμε.

Δεν βαριέσαι (δική σου ή φράση), φίλε Δρόσο Μωραΐτη. Έχεις την συνείδησή σου ήσυχη, πως δεν χρωστάς απολύτως τίποτε στην κοινωνία. Αυτή σου χρωστά. Πολλά. Ίσως δεν το ξέρει. Δεν πρέπει να 'ναι περήφανη γι' αυτό. Ίσως δεν θεωρεί την προσφορά σου άξια μνείας. Τόσο το χειρότερο. Για την κοινωνία βέβαια.

Ούτε και εμείς οι συνάδελφοί σου, πρέπει να 'μαστε περήφανοι. Γιατί αρκετά καθυστερημένα σε βρήκαμε, εκεί στο σπίτι σου, στα Σπαρτιά. Και σου οφείλουμε ένα πελώριο "ΣΥΓΓΝΩΜΗ". Έτσι, με κεφαλαία.